

Kolejowe uszczuplanie dochodów gmin

Problem uszczuplania dochodów gmin przez wprowadzanie nowych zapisów ustawowych bez stosownej rekompensaty, wynikającej konstytucyjnej zasady adekwatności środków finansowych do zadań, jest tak dawny jak historia odrodzonego w 1990 r. samorządu terytorialnego. W całym tym okresie takie przypadki występowały, nierzadko prowadząc do samorządowych protestów, jak w przypadku ubytków wynikających z wprowadzenia dodatków mieszkaniowych i innych ustaw, co wywołało w 1994 r. protest zorganizowany przez Związek Miast Polskich przed Sejmem i Urzędem Rady Ministrów.

Mimo, że każda ustawa musi zawierać opis skutków finansowych dla samorządów, zdarzają się przypadki ich istotnego niedoszacowania. Tak jest z nowelizacją ustawy o transporcie kolejowym i niektórych innych ustaw, zmieniającą brzmienie art. 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zmiana weszła w życie 1 stycznia 2017 r. Uszczuplenie dochodów gmin wynika z rozszerzenia zwolnień z podatku od nieruchomości na całe działki ewidencyjne, na których zlokalizowano infrastrukturę kolejową, określoną w załączniku do ustawy o transporcie kolejowym. Dotychczas zwolnienie od podatku od nieruchomości obejmowało, tylko tą część gruntu, na której faktycznie ta infrastruktura się znajdowała.

Znacząca skala zwolnień od podatku od nieruchomości objęła szczególnie gminy o gęstej sieci kolejowej. Jak podał w swoim stanowisku Zarząd Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, tylko dla jednej z gmin w województwie śląskim uszczuplenie dochodów w 2017 r. wyniesie 4 mln zł, wobec oszacowanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa 7 mln rocznie dla wszystkich samorządów w Polsce!

Konieczne są rzetelne szacunki skutków wprowadzonej nowelizacji i pilna rekompensata wykazanych przez gminy ubytków finansowych z niej wynikających.

Tadeusz Wrona